

АКРЕДИТОВАНЕ ОНЛАЈН ЕДУКАЦИЈЕ

са Комором

ПОНЕДЕЉКОМ у 18:00

од 2. октобра до 13. новембра

ВАШ ФАРМАЦЕУТ
ЗНА СВЕ
О ВАШЕМ ЛЕКУ

**ДОПИСИ РФЗО И
МИНИСТАРСТВА
ЗДРАВЉА**

Издавање/продаја лека
Glucophage и Euthyrox

Сет од 7 акредитованих онлајн стручних
састанака - од 2. октобра до 13. новембра

САЗНАЈ ВИШЕ!

Позив за учешће у Анкети - Улога фармацеута у борби
против допинга у спорту

Добијена сагласност на цене претходног поступка акредитације
и процене квалитета извођења акредитованих програма
континуиране едукације

Вештачка интелигенција (AI) као помоћ у откривању
дијабетесне ретинопатије

**СВЕТСКИ ДАН
ФАРМАЦЕУТА И
ДЕЧИЈА НЕДЕЉА**

Од 15. септембра до
15. октобра едукација деце
у школама и вртићима на
различите теме

Важно обавештење за чланове Коморе

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Услед јаких олујних киша и града у месецу јулу и августу 2023. године, а које су проузроковале поплаву у пословним просторијама Фармацеутске коморе Србије и Огранка Београд у Мутаповој 25, у Београду, донета је одлука о проглашењу ванредно - кризне ситуације.

Молимо чланове Коморе да се о уведеним дежурствима и радном времену Коморе информишу путем сајта и телефона 011/3243144 и 011/3246795.

Са Комором понедељком у 18:00

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Позивамо Вас да присуствујете акредитованим онлајн стручним састанцима у организацији Фармацеутске коморе Србије сваког понедељка у 18 часова, од 2. октобра до 13. новембра.

Сет од 7 едукација започињемо новом темом коју организујемо у сарадњи са Антидопинг агенцијом Републике Србије, а затим настављамо са актуелним темама у циљу даље имплементације стандардизованих услуга у апотекама: дијабетес, астма, антибиотици.

Едукације носе два бода за слушаоце и акредитоване су за фармацеуте и лекаре.

Детаљан распоред едукација погледајте ОВДЕ!

Позив за учешће у Анкети Улога фармацеута у борби против допинга у спорту

Формирањем Светске антидопинг агенције (WADA) 1999. године и антидопинг Кодекса (који је последњи пут ревидиран 2021. године) едукација постаје кључна компонента сваког антидопинг програма, у циљу превенције намерног и ненамерног допинга. При томе, фармацеути су препознати као здравствени радници који имају кључну улогу у саветовању спортиста о темама која се тичу допинга, ризика при коришћењу суплемената и ОТЦ препарата.

Како би ојачали и унапредили ову улогу фармацеута, Фармацеутска комора Србије у сарадњи са Антидопинг агенцијом Републике Србије организује онлајн едукацију 2. октобра 2023. године са почетком у 18 часова. Са циљем да едукација буде што успешнија, наше колегинице из Антидопинг агенције припремиле су **Анкету - Улога фармацеута у борби против допинга у спорту** која је прослеђена члановима Коморе путем циркуларног мејла. Молимо вас да одговорите и захваљујемо се унапред на одвојеном времену.

Анкета је доступна до 15.9.2023. на ЛИНКУ!

Светски дан фармацеута и Дечија недеља

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије, у циљу обележавања Светског дана фармацеута (25. септембар) и Дечије недеље (3-9. октобар), организује едукацију деце у школама и вртићима. У периоду од 15. септембра до 15. октобра, у договору са школом/вртићем, фармацеути који су се пријавили за учешће одржаће предавања на једну или више тема, зависно од узраста:

- За предшколце и ученике 1-4. разреда основне школе: Како да порастемо здрави и снажни, Мој фармацеут и ја, Суперхероји за нашу планету - како да будемо чувари природе и здравља

- За ученике V-VIII разреда основне школе: Час апотекарства на часу биологије - зашто су бактерије

све отпорније на антибиотике?, Еколошки детективи - откривамо утицај хемикалија на планету и наше здравље, Добро размислите! Зашто су толико опасни дуван, електронске цигарете и алкохол?

Онлајн едукација на којој ће координатори пројекта и аутори презентација дати одговоре на додатна питања пријављених колега биће одржана 12. септембра.

Добијена сагласност на цене претходног поступка акредитације и процене квалитета извођења акредитованих програма континуиране едукације

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Министарство здравља је у складу са чланом 178. став 6. Закона о здравственој заштити дало сагласност на Одлуку Скупштине Фармацеутске коморе Србије о утврђивању накнада претходног поступка процене квалитета континуиране едукације и процене квалитета извођења акредитованих програма континуиране едукације.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике

Србије, о чему ће организатори континуиране едукације бити обавештени путем сајта Коморе.

Омогућен бесплатан приступ електронском издању Националног регистра лекова 2023

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије, у сарадњи са Агенцијом за лекове и медицинска средства Србије, омогућила је својим члановима бесплатан приступ најновијем издању Националног регистра лекова 2023 од 24.8.2023. године.

У складу са Водичем ДАП, Национални регистар лекова јесте део референтне литературе у апотеци. Приступ члановима Коморе омогућен је преко корисничког налога (картона). О детаљима у вези са приступом и функционалностима које су имплементирани чланови Коморе обавештени су путем циркуларног мејла.

Детаљна информација ОВДЕ!

ПРЕДСТАВЉАМО КОЛЕГЕ УЧЕСНИКЕ ПРОЈЕКТА КОМОРЕ: ПИТАЈ МЕ ЗА ХПВ!

ДАНИЈЕЛА ТАДИЋ, маг. фарм. спец. из Београда

Шта Вас је највише мотивисало да будете члан пројекта „Питај ме за ХПВ“?

Мој основни мотив за учешће у овом пројекту је жеља да дам лични допринос смањењу стопе обољевања од карцинома грлића материце и генитаних брадавица, и елиминацији ових болести, повећањем свести становништва о ХПВ и вакцинацији. Додатни мотив је доступност вакцине чија је висока безбедност и ефикасност документована.

Опширније на [ЛИНКУ!](#)

ВЕДРАНА ИВКОВИЋ, маг. фарм. из Јагодине

Поделите једно инспиративно искуство из пројекта са нама.

У току пројекта „Питај ме за ХПВ“ сусрела сам се са доста различитих људи као и искустава. Мени је најинспиративније искуство то што сам успела да приближим значај вакцинације и превенције особи која је у почетку била противник вакцинације, али је уз саветовање схватила предности вакцинације и вакцинисала оба детета. Уз одговарајући приступ и знање сматрам да се може подићи свест популације.

Опширније на [ЛИНКУ!](#)

ЕМИЛИЈА СТАНИМИРОВИЋ, маг. фарм. из Сурдулице

Да ли Вам и колико значи то стручно признање Фармацеутске коморе?

Част ми је и задовољство што сам учествовала у овом пројекту, и имала могућност да отворим ову тему у апотеци, месту где све више људи долази са пуно поверења по савете и информације. Истакла бих додатно обилазак школа где је у Фармацеут препознат као здравствени стручњак од поверења, доступан да одговори на питања пацијената и корисника услуга.

Опширније на [ЛИНКУ!](#)

Дописи РФЗО и Министарства здравља, Сектор за инспекцијске послове у вези са издавањем лека Glucophage и Euthyrox

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Дана 8.8.2023. године Фармацеутска комора Србије примила је допис од Републичког фонда за здравствено осигурање у вези са издавањем лека Glucophage XR. У складу са наведеним допис је 9.8.2023. године циркуларним мејлом прослеђен здравственим установама и апотекама приватна пракса из базе Коморе и објављен на сајту Коморе.

Детаљна информација ОВДЕ!

Дана 7.9.2023. године Фармацеутска комора Србије примила је допис од Министарства здравља, Сектор за инспекцијске послове, у вези са издавањем/продајом лека Glucophage и Euthyrox. У складу са наведеним допис је 7.9.2023. године циркуларним мејлом прослеђен здравственим

установама и апотекама приватна пракса из базе Коморе и објављен на сајту Коморе.

Детаљна информација ОВДЕ!

Нови прописи РФЗО

Припремила: маг. фарм. спец. Соња Стојиљковић

Сведоци смо све чешћих несташица лекова. У циљу побољшавања ситуације на тржишту, донети су нови прописи који имају за циљ да у што краћем року обезбеде паралелу. У изузетним случајевима када је угрожено снабдевање тржишта лековима са листа А, А1, Б и Ц, и када није могуће обезбедити потребне количине одређеног лека за осигурана лица, недостајући лекови са листа А, А1, Б и Ц, истог ИНН-а и истог или сличног фармацеутског облика, сматрају се лековима са Листе Д.

Републички фонд за здравствено осигурање може да спроводи и централизоване јавне набавке осталих нерегистрованих лекова са Листе Д, када здравствене

установе не могу самостално да обезбеде количине које задовољавају потребе у лечењу осигураних лица.

Више детаља на ЛИНКУ!

Нова листа лекова који се издају без лекарског рецепта

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

У Службеном гласнику Републике Србије, бр. 65/2023 од 04.08.2023. године објављена је нова листа лекова који се издају без лекарског рецепта и који се могу рекламирати у средствима јавног информисања.

Више информација на ЛИНКУ!

ГРОЗНИЦА ЗАПАДНОГ НИЛА превентивне мере за смањење ризика од заражавања

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex ripiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца. У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода комараца.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Развој нових фармацеутских услуга - пример добре праксе у Канади

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Канадска асоцијација фармацеута објавила је податак да је између 1. јуна и 27. јуна 2023. године пружено више од 27 000 услуга саветовања везаних за некомплицоване инфекције мокраћних путева, алергијски ринитис, контрацепцију, коњунктивитис и дерматитис. У овом периоду услугу је добило више од 25.000 пацијената, учествовало је скоро 1.200 апотека, а више од 2.700 фармацеута је учествовало у овом пројекту. Важно је да пратимо активности колега из света, како би унапредили фармацеутску праксу у нашој земљи.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Нови водич Европске асоцијације уролога у терапији уринарних инфекција

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Европска асоцијација уролога објавила је нови водич намењен медицинским радницима који садржи информације и препоруке засноване на доказима везано за превенцију и лечење инфекција мокраћних путева. Овај водич такође има за циљ да укаже на важне аспекте јавног здравља у циљу контроле инфекција уринарног тракта и растућег проблема антимикуробне резистенције.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Антидепресив за терапију постпорођајне депресије

Припремила: маг. фарм. Емилија Трбовић

Зуранолон је први одобрени лек за терапију постпорођајне депресије за оралну примену од стране Америчке агенције за храну и лекове (ФДА). Постпорођајна депресија се јавља код сваке седме породиље, а узрок представља комбинацију хормонских, генетских, психолошких и фактора из непосредне околине.

Зуранолон је неуроактивни стероид који делује на нивоу ГАБА-А рецептора. Студија је испитивала утицај лека на 200 испитаница код којих су били присутни симптоми са тежом формом постпорођајне депресије. Након 15 дана примене зуранолона у дози од 50мг дневно ХАМ-Д скор (Hamilton Rating Scale for Depression) се смањио за 15,6 јединица од почетка лечења.

Нежељени ефекти зуранолона уочени током студије су поспаност, мучнина, седација, главобоља и вртоглавица.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Да ли је време да прогледамо и погледамо иза мигрене?

Припремила: маг. фарм. спец. Бојана Летић

У нашој земљи од недавно је доступно хуманизовано моноклонско антитело фреманезумаб у облику субкутане инјекције за месечно, односно квартално апликовање, за профилаксу мигрене код одраслих који је имају најмање четири дана месечно.

Мигрена је комплексно неуролошко обољење. Око милијарду људи у свету болује од мигрене, што је сврстава у првих 10 онеспособљавајућих медицинских обољења у свету. Више од 90% оболелих нису у стању да раде или нормално функционишу током мигренозног напада. Акутна терапија редукује бол код појаве првих знакова мигрене, док превенција смањује

фреквенцу и тежину мигренозних напада. Показано је да 34% пацијента са мигреном може да има бенефит од превентивне терапије.

Листа лекова сличних имена

Припремила: маг. фарм. спец. Милена Милојевић

Институт за безбедну праксу лековима (ИСМП) од 2008. године објављује „збуњујућу листу лекова“ на којој се налазе лекови сличног имена. Ова листа данас броји око 528 парова лекова са сличним именом. Према извештају из 2023. године, 7000 до 9000 људи у САД-у умре услед грешке везане за лекове.

Међутим, немогуће је са сигурношћу рећи који проценат тих грешака је настао због забуне у вези са именом лека.

Примери лекова који се налазе на листи лекова са сличним именом су хидрохлортиазид и хидроксихлорокин, винкрестин и винбластин, као и лекови из групе цефалоспорина.

Америчка агенција за храну и лекове (ФДА) је компанијама обезбедила смернице о именовану

лекова који још нису одобрени тако да предложена имена не буду превише слична именима лекова који су већ на тржишту.

Међутим, немогуће је са сигурношћу рећи који проценат тих грешака је настао због забуне у вези са именом лека.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Развој медицинских производа уз помоћ вештачке интелигенције

Припремила: маг. фарм. спец. Милица Ђукановић

Корејско министарство за безбедност хране и лекова и Америчка агенција за храну и лекове, удружили су се да промовишу употребу вештачке интелигенције у развоју медицинских производа са циљем постављања глобалног стандарда за регулативу. Две организације потписале су меморандум о сарадњи у циљу размене искустава и промовисања употребе вештачке интелигенције за развој медицинских производа.

Корејска и Америчка агенције ће заједно водити радионице широм света како би разговарали о томе како да се унапреди употреба технологије у производњи безбедних и ефикасних медицинских производа.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Вештачка интелигенција (AI) као помоћ у откривању дијабетесне ретинопатије

Припремио: маг. фарм. спец. Милан Ракић

У Америци званично је одобрен први алат вештачке интелигенције (AI) као помоћ у раном откривању дијабетесне ретинопатије. AI систем прави фотографију ретине ока како би идентификовао ране знакове оштећења крвних судова, а сама процедура је брза и дизајнирана да буде удобна за пацијента.

Ретина је функционално најважнији део ока. Крвни судови у ретини могу бити погођени дијабетесом, што доводи до стања познатог као дијабетесна ретинопатија. Ово стање постепено оштећује крвне судове ока и може напредовати кроз различите стадијуме. Често нема симптома све док ретинопатија не достигне средњи или напредни стадијум. У

напредном стадијуму може изазвати брз и трајан губитак вида. Иако су здравље очију и редовни офталмолошки прегледи важни за све нас, посебно је важно код особа са дијабетесом да офталмолошки преглед буде део редовних годишњих прегледа.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Спремност за пандемију, одговор и опоравак: глобално научене лекције

Припремила: маг. фарм. спец. Милица Ђукановић

У новом извештају, Међународна фармацеутска федерација (ФИП) наводи да је улагање у науку и иновације једна је од шест кључних области развоја потребних за припрему за будуће пандемије.

Као здравствени радници на првој линији, фармацеути су играли виталну улогу, показујући своју непоколебљиву посвећеност бризи о пацијентима и јавном здрављу. Овај извештај настоји да укаже на вредне лекције научене из изазова свима познатог као COVID-19, и има за циљ да фармацеутима широм света

пружи суштинске увиде за унапређење будуће спремности и одговора на пандемију. Извештај садржи студије случаја из различитих земаља и допуњен је дигиталним извором који обједињује и друге корисне материјале.

Извештај погледајте [ОВДЕ!](#)

ОДИГРАЈ ПАМЕТНО

ЗАШТИТИ СЕБЕ И
СВОЈЕ НАЈМИЛИЈЕ

ВАКЦИНИШИ СЕ!

ОНЛАЈН СТРУЧНИ САСТАНЦИ ПРВЕ КАТЕГОРИЈЕ

Акредитовани за фармацеуте и лекаре - 2 (два) бода за слушаоце

02.10.2023. - Улога фармацеута у борби против допинга у спорту

09.10.2023. - Савремени приступ терапији астме

16.10.2023. - Значај и улога Саветника за астму у циљу повећања степена адхеренце и квалитета живота пацијената

23.10.2023. - Саветовање пацијената на терапији антимикробним лековима - сексуално преновисве болести и вагиналне инфекције

30.10.2023. - Рационална примена антибиотика у дерматологији

06.11.2023. - Стандардизована фармацеутска услуга за оболеле од дијабетеса - прошлост, садашњост и будућност

13.11.2023. - Мерење одређених параметара у апотеци у циљу оптимизације терапије и побољшања исхода лечења

ВИРТУЛЕНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације - Питај ме за ХПВ (5 бодова), до 13.03.2024.

Услуга фармацеутске здравствене заштите за пацијенте са дијабетесом (5 бодова), до 14.11.2023.

Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотцима (5 бодова), до 21.08.2024.

Услуга фармацеута за пацијенте са астмом (5 бодова), до 14.11.2023.

Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 14.11.2023. године.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ВОДИЧА ДАП

Сваки од 12 прилога прати посебно акредитован тест у оквиру Виртуелне школе образовања и сваки носи по 2 бода за учесника који успешно положи исти.